

Fotograaf: Eric Fecken

Initiatieven klimaatadaptatie

Initiatieven klimaatadaptatie in de wijken

Het klimaat verandert. Periode van droogte en hevige regenbuien komen steeds vaker voor. Hoe kunnen we het stedelijk gebied voorbereiden op de extreme weersomstandigheden als gevolg van de klimaatverandering? Hoe maken we het openbaar gebied aantrekkelijker? En hoe kunnen we inwoners meer bewust maken over de noodzaak van klimaatadaptatie en hen betrekken bij het nemen van maatregelen in hun directe leefomgeving.

Vanuit het gezamenlijke budget van Alliantie Waterkracht zijn in 2024 een aantal initiatieven in de wijk gerealiseerd. Zo maken we het stedelijk gebied klimaat-adaptief en aantrekkelijk.

november 2024

Goed waterbeheer speelt in op klimaatverandering en op verbetering van de waterkwaliteit. En zorgt voor een goed functionerende (afval)waterketen. Het zorgt voor voldoende en schoon water en beschermt het stedelijk gebied tegen wateroverlast en de gevolgen van de klimaatverandering.

Wat willen we bereiken?

In 2024 startte het netwerk Klimaatadaptatie, onderdeel van Alliantie Waterkracht, met een samenwerking om bewonersinitiatieven te stimuleren en faciliteren. Het doel is om klimaatadaptatie zichtbaar, tastbaar en impactvol te maken en tegelijkertijd de bewustwording bij inwoners te vergroten. We dragen zo bij aan de doelen van het Nationaal Bestuursakkoord Water en bieden handelingsperspectief door bewoners te ondersteunen bij bottom-up initiatieven voor waterbeheer, ontharden en vergroenen van hun omgeving.

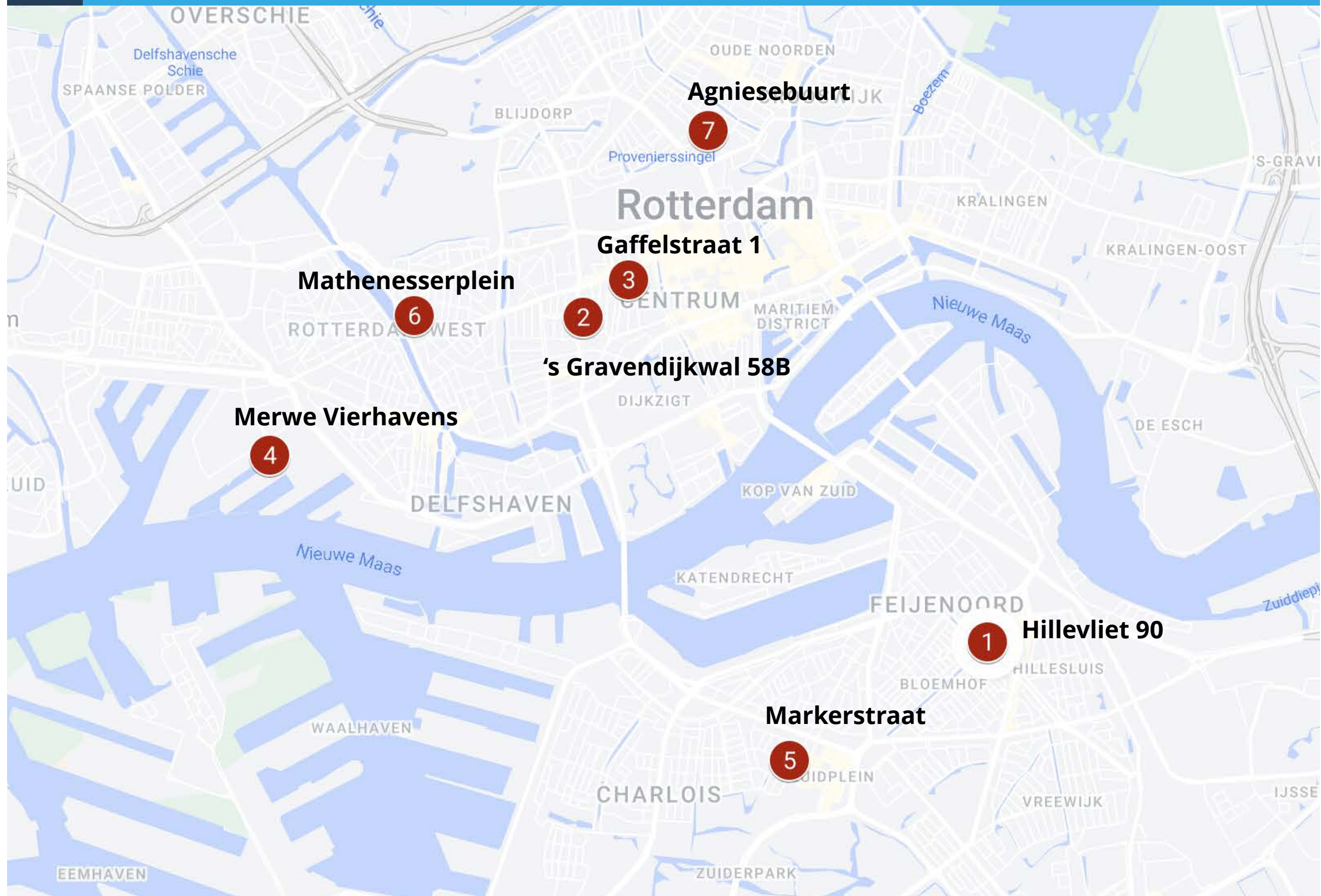
De focus lag op het ondersteunen van concrete acties, verspreid over de beheersgebieden. Dit is goed gelukt. In totaal zijn er 15 initiatieven uitgevoerd, van noord tot zuid en van oost naar west, met actieve betrokkenheid van bewoners. In dit stuk worden een aantal acties toegelicht om zo een beeld te schetsen van wat er is gebeurd.

Met de realisatie van deze initiatieven wordt de stad beter bestand tegen hevige regenval, droge perioden en hittestress. Ook draagt de herinrichting bij tot een aantrekkelijker openbaar gebied met meer groene verblijfsruimte en routes voor langzaam verkeer. Veel beplanting en minder stenen gaan de opwarming van de omgeving tegen.

Wil je hier meer over weten? Neem dan contact op met Tim De Waele van gemeente Rotterdam.

“ Door deze samenwerking hebben we met bewoners klimaatadaptieve impact kunnen maken en zijn er interessante gesprekken over het thema ontstaan. ”

Vergroten boomspiegels bij Hillevliet 90

Eind september 2024 was het een leuke dag bij Hillevliet 90 in Rotterdam, waar een groenactie plaatsvond. Bewoners kwamen bij elkaar om de boomspiegels in de buurt te vergroten. Een mooi initiatief dat niet alleen de bomen helpt, maar ook de wateropvang!

Het weer werkte niet altijd mee, met af en toe een flinke regenbui, maar dat deed niemand. De sfeer bleef vrolijk en iedereen deed zijn best om een prachtig resultaat neer te zetten. De betrokkenheid van de buurtbewoners maakte het extra speciaal.

Dit initiatief had ook een sociale kant. Hillevliet 90 is meer dan een simpel adres. Het is een plek waar mensen elkaar ontmoeten en contact maken. Door samen te werken aan een groenere omgeving, wordt niet alleen de buurt mooier, maar ontstaan er ook nieuwe vriendschappen en verbindingen.

Dit initiatief laat zien hoe waardevol het is om samen te werken aan een groenere toekomst. Hillevliet 90 wordt zo een nog fijnere plek om te komen!

Geveltuinen bij LAB Grounds, HBS gebouw aan de 's-Gravendijkwal 58B

Met het Wij(k) Vergroenen team in het Oude Westen zijn twee grote geveltuinen van in totaal 26 m² aangelegd tijdens 'Placemaking Week Rotterdam'. Dit is een jaarlijks festival met aandacht voor het samen met inwoners mooier maken van de stad. Zo hielpen de inwoners tussen de workshops en een rondleiding door mee met het aanplanten van de geveltuinen.

De tegels zijn gewipt, het zand afgegraven en 7 kuub biologische tuinaarde toegevoegd met hulp van Pameijer Klus en Werk. Huurders van het verzamelgebouw (HBS), bewoners uit de wijk en placemakers hielpen met het planten van meer dan 200 biologische planten, bollen en het leggen van houtsnippers. Deze houtsnippers beschermen de bodem tegen hitte, houden water vast en bieden een veilig onderkomen aan insecten en bodemdieren.

Geveltuinen verpleeghuis de Leeuwenhoek aan de Gaffelstraat 1

Op 27 en 28 september legden vrijwilligers en bewoners van Verpleeghuis De Leeuwenhoek aan de Gaffelstraat een flinke geveltuin aan van 17 bij 19 meter lang. In totaal 25 m2 vergroend! Na het verwijderen van tegels en zand is 5 kuub biologische tuinaarde aangebracht, gevolgd door het plaatsen van mooie randen.

Op de tweede dag, tijdens burendag werden de 190 biologische planten geplant, de aarde bedekt met houtsnippers en een regenton geplaatst. De geveltuin zorgt voor blijheid bij de bewoners van de Leeuwenhoek maar ook bij de hele wijk en voorbijgangers. Zo ontstaat een betere regenwaterafvoer en is er nieuw aanbod van bloemen voor insecten.

Groene Actie in Merwe Vierhaven: Flocci als Oplossing

In september 2024 vond er een net wat andere groen actie dan normaal plaats in de Merwe Vierhaven. Er zijn Flocci's geplaatst op een locatie waar het niet mogelijk was om groen in de grond te planten. Deze oplossing combineert het vergroten van de wateropvang en biodiversiteit met plekken om te verblijven. Ze zijn gemaakt van gerecycled plastic en eikenhout. Na het einde van hun levensduur kunnen de Flocci's opnieuw worden verwerkt tot nieuwe meubels.

Markerstraat – Vreewijk

Op 27, 28 en 29 september 2024 legden de Groene Buurtmakers Carnisse en hun buurtgenoten ruim 200 m² nieuw groen aan in Carnisse. Ze veranderden de Markerstraat in één weekend in een van de leukste en prettigste groene looproutes van Carnisse.

De Markerstraat stond al langer op het lijstje van de Groene Buurtmakers in Carnisse. De brede rijbaan nodigt automobilisten uit om flink op het gaspedaal te gaan staan. De stoepen zijn relatief saaie looproutes, onder andere omdat rondom de bomen geen planten en bloemen staan. Eerder dit jaar werden enkele boomspiegels ingezaaid met een bloemenmengsels. Dat leverde kleurrijke boomtuintjes en veel positieve reacties van buurtgenoten. Ook insecten en vogels deden zich tegoed aan de tuintjes.

Fotograaf: Louise van Gend

Met dit in gedachten was het plan snel gemaakt om de Markerstraat groener en prettiger te maken. Samen met ontwerper Lysander Klinkenberg werd een plan gemaakt om alle boomspiegels te vergroten en te omranden met stevige en mooie houten bakken. In totaal werden 20 boomtuinen bedacht met een totale oppervlakte van 200 m². Met financiering vanuit het Rotterdams Weerwoord en Alliantie Waterkracht kon het plan snel uitgevoerd worden.

Tijdens de Carnisser Leefbuurt eind september 2024 stak de groene gemeenschap massaal de handen uit de mouwen. Lysander legde in de week voorafgaande de plantenbakken aan, de hovenier stortte de aarde in de bakken en de groene gemeenschap verspreidde de aarde, plantte de planten en bracht houtsnippers aan. Het was een mooi groen feestje met een prachtig resultaat. Op zondagavond kwamen de eerste complimenten van enkele buurtgenoten al binnen via de appgroepen.

"Van Plein naar Park: De Toekomst van het Mathenesserplein"

Op zaterdag 5 oktober 2024 vond een succesvolle buurtactie plaats op het Mathenesserplein, mede mogelijk gemaakt door de subsidie van de Alliantie Waterkracht. Dit initiatief, onderdeel van het Rotterdams Weerwoord, richtte zich op klimaatadaptatie en vergroening van de wijk. Samen hebben we 100 m² bloembollen geplant en 30 meter geveltuin van nieuwe beplanting voorzien, waardoor het plein groener en aantrekkelijker werd voor zowel bewoners als bezoekers.

Belangrijke lokale partners, zoals verzorgingstehuis Laurens en moskee Annasr, waren actief betrokken, wat de verbinding tussen bewoners versterkte. Wethouder Lansink was aanwezig en kreeg een update over de voortgang en plannen. Meer dan 50 bewoners deelden hun inzichten, wat resulteerde in een

wensenlijst voor de verdere ontwikkeling van het Mathenesserplein. Als dank ontvingen zij bloembollen en plantjes voor hun eigen tuin of balkon.

Deze activiteiten zijn een belangrijke eerste stap in de transformatie van het Mathenesserplein naar het Mathenesserpark – een groene, klimaatbestendige ontmoetingsplek die de gemeenschap verbindt.

Collectieve regenwater opvang Agniesebuurt

Met de steun van Alliantie Waterkracht hebben we in de Agniesebuurt het afgelopen jaar een vervolg gegeven aan de aanpak voor collectieve regenwater opvang in de openbare ruimte. Een zeer waardevolle en leerzame aanpak.

- We gaven 3 regenton installatie demonstraties aan bewoners tijdens plantdagen.
- We gaven voorlichting en advies over regentonnen tijdens twee Burenmarkten en groenworkshops.
- We hielpen bewoners bij de installatie van 10 regentonnen bij geveltuinen, boomspiegels en buurttuinen.
- We gaven ondersteuning bij problemen, knelpunten en defecten van geplaatste regentonnen.

De ervaringen van deze collectieve aanpak zijn grotendeels positief. Er is veel behoefte aan de regentonnen en dit leidt ook tot gesprekken over wateropvang in eigen tuinen, en ook andere oplossingen zoals wadi's en waterbuffering. Met name de bewustwording en kennisdeling is een grote winst van deze aanpak.

Er ging echter wel meer tijd zitten in het onderhoud, probleemoplossing en reparaties van regentonnen. Deels omdat er veel maatwerk nodig is, bijvoorbeeld bij verstopte regenbuizen of verschillende type aansluitingen. Deels omdat de regentonnen in de openbare ruimte staan en soms hinder ondervinden van vandalisme of onbedoelde beschadigingen. Hierdoor hebben we meer budget nodig gehad voor ondersteuning, en konden we uiteindelijk maximaal 10 tonnen plaatsen.

Alliantie
Waterkracht

Regio Rotterdam – Capelle aan den IJssel

Werken aan
waterbeheer
van morgen

Fotograaf: Louise van Gend